

1. повідомити студентів про час проведення семінарського заняття у формі с ділової гри за 3—4 тижні, щоб вони мали час підготуватись;

2. описати фабулу конкретної цивільної справи та надати необхідні для її вирішення матеріали (експертний висновок, речові та письмові докази тощо);

3. призначити студентів, які будуть приймати участь у діловій грі та визначити їх процесуальні ролі (позивача, відповідача, третіх осіб, їх представників, судді, секретаря судового засідання та інших). Для цього найкраще застосовувати метод жеребкування;

4. за кілька днів перед початком проведення такого практичного заняття перевірити рівень підготовки студентів, у разі необхідності (хвороба інші причини) вчасно замінити гравця. Такий крок пов'язаний із тим, що у разі відсутності когось із учасників гри вона може не відбутись взагалі;

5. під час проведення гри викладачеві слід мінімально втручатись у її перебіг;

6. головна увага викладача має бути сконцентрована на оцінюванні правильності дій учасників, та фіксуванні помилок кожного із учасників, якщо такі мали місце, про що конкретно зазначити при підведенні підсумків;

7. студенти, які не приймають участі у грі також повинні оцінювати своїх колег та описувати їх помилки;

8. по закінченню ділової гри викладач має зачитати реальне рішення суду по даній справі. Оцінити кожного із учасників гри та провести короткий аналіз цих помилок.

Таким чином, ділові ігри дозволяють студентам набути та закріпити практичні навички під час вивчення дисципліни «Цивільне процесуальне право України». Викладач має змогу оцінити знання більшості або й усіх студентів академічної групи. Якщо студент і не брав участі у грі, його знання із даної теми оцінюються шляхом перевірки його опису помилок учасників гри. Разом з тим, варто зазначити, що застосування даної форми навчального процесу потребує ретельної організаційної підготовки та належного методичного забезпечення.

*В. В. Мельничук, канд. екон. наук, доц.,
кафедра обліку, аналізу та аудиту в АПК*

**ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В ПРОЦЕСІ
ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ
В ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ»**

В сучасних умовах для забезпечення стабільного економічного розвитку України необхідно формувати фахівців з обліку, які здатні самостійно приймати виважені рішення при відображенні господарських процесів, здійснюваних на підприємстві. Для формування особистісної думки фахівця при вивченні дисципліни значне місце посідає самостійна робота студента, яка є одним із стимулюючих факторів розвитку студента.

Самостійна робота студента (СРС) — це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

СРС є важливою складовою навчального процесу, що впливає на глибину та стійкість набутих знань і вмінь, які допомагають творчо застосовувати їх в майбутній професійній діяльності. В ході самостійної роботи студент має перетворитися в активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися інформаційному просторі.

Самостійна робота над вивченням дисципліни «Організація обліку в фермерських господарствах» може включати такі форми, які визначаються робочою навчальною програмою: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; підготовка до контрольних робіт; систематика вивченого матеріалу курсу перед написанням модулів та іспитом; аналіз конкретної виробничої ситуації з практики діяльності фермерських господарств; виконання індивідуального навчального завдання (самостійне опрацювання); огляд літературних джерел за заданою проблематикою курсу.

Основним об'єктом при здійсненні самостійної роботи є виконання індивідуального навчального завдання, яке виконується студентом згідно обраного варіанту протягом семестру і є головним фактором поточного оцінювання.

Поточне оцінювання і самостійної роботи студентів, зокрема, здійснюється відповідно до Порядку оцінювання знань студентів КНЕУ з урахуванням вимог Болонської декларації за такими обов'язковими об'єктами поточного контролю:

- систематичність та активність роботи на семінарських заняттях (5 балів);
- виконання індивідуального навчального завдання (самостійне опрацювання) (20 балів);
- виконання модульних (контрольних) завдань (10 балів).

Крім того, вибіркові об'єкти поточного контролю оцінюються в межах 5 балів (написання рефератів, аналітичний огляд наукових публікацій). За рішенням кафедри студентам, які брали участь в позанавчальній науковій діяльності — в роботі конференцій, підготовці наукових публікацій тощо — можуть присуджуватись додаткові бали за результатами поточного контролю. При цьому загальна кількість балів, що вноситься до відомості за поточну роботу, не може перевищувати 40 балів (при підсумковому контролі у формі іспиту).

Таким чином, правильно організована самостійна робота дозволяє сформувати у студентів практичні навички, які формують коло знань, що дозволяють приймати виважені рішення в процесі господарської діяльності.

*О. А. Мельничук, старш. викл.,
кафедра обліку підприємницької діяльності*

АКТИВІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЯК ШЛЯХ РОЗВИТКУ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

В сучасних умовах, коли обсяг інформації постійно зростає, освіта має супроводжувати студента повсякчас, а тому важливо закласти міцні підвалини знань і навчити майбутнього фахівця їх поповнювати. У цьому процесі важливу роль відіграє самостійна робота студента (СРС). Вона покликана формувати всебічно та гармонійно розвинуту особистість, яка могла б у різних складних професійних ситуаціях активно думати, аналізувати, конкретизувати, порівнювати фактичний матеріал і самому отримувати з нього нову інформацію. Одним з можливих шляхів такого формування є активізація навчальної діяльності студентів. Оскільки СРС охоплює всі форми організації навчання, і від її рівня значною мірою залежить кінцевий результат, усі методичні засоби та прийоми мають бути націлені на посилення самостійності освоєння студентами програмного матеріалу. При цьому важлива роль належить повноті навчально-методичного забезпечення та досконалості завдань для практичних занять з погляду їх активізуючої ролі в спонуканні студента до активної навчальної діяльності.

Беручи до уваги опанування дисциплін «Бухгалтерський облік» та «Фінансовий облік», вперше зіткнувшись з незнайомою термінологією, специфічністю понять, великим розумовим навантаженням не всі студенти можуть самостійно організувати свою роботу. Їм